

I en värld där smala väger tyngst

Övervikt som medial konstruktion

- *Kvalitativ textanalys av Svenska Dagbladets representation av övervikt*

**Ansvarig institution: Institutionen för
Medie- och kommunikationsvetenskap**

**Jeanette Berga
Mikaela Möllerstedt**

Kurs: MKVK04

År och termin: 2017 VT

Handledare: Dino Viscovi

Examinator: Fredrik Miegel

Sammanfattning

“I en värld, där smala väger tyngst - Övervikt som medial konstruktion” är författad av Jeanette Berga och Mikaela Möllerstedt vid institutionen för Medie- och kommunikationsvetenskap vid Lunds universitet. I studien undersöks Svenska Dagbladets representation av överviktiga barn och övervikt under år 2015. Empirin utgörs av 76 artiklar vilka, utifrån textanalytiskt angreppssätt analyseras för att studera och tolka betydelser, förutfattade meningar gällande överviktiga barn och övervikt. Studiens ansats görs utifrån ett socialkonstruktivistiskt perspektiv och baseras på symptomal läsart för att urskilja representationer av övervikt. Syftet med studien är att, utifrån ett socialkonstruktivistiskt perspektiv öka kunskap om och synliggöra representationen av övervikt i en svensk morgontidning. Studiens mål är att undersöka representationen av överviktiga barn och hur den skiljer sig mellan överviktiga barn och vuxna samt att studera vilka motsättningar till representationen av övervikt som beskrivs.

Övervikt representeras som avvikande och den överviktiga kroppen beskrivs underlägsen den smala, det är gemensamt för både överviktiga barn och vuxna. Överviktiga barn kategoriseras, precis som vuxna och tilldelas negativa karaktärsdrag. Både överviktiga barn och vuxna påstås vara avvikande och som bör korrigeras. Medier påstås ha en viktig roll i hur överviktiga barn representeras. Kroppspositivism representeras som en motståndsrörelse som kämpar för att överviktiga ska forma en gemensam stolthet över sina kroppar. Denna rörelse beskrivs växa fram och sprida sig, men kroppspositivism beskrivs möta motstånd och kritik, något som påstås grundas i att föreställningarna gällande den överviktiga kroppen och vad som tolkas som verklighet är svåra att förändra över tid och att få utrymme i medier.

Titel: I en värld, där smala väger tyngst - Övervikt som medial konstruktion

Författare: Jeanette Berga & Mikaela Möllerstedt, författad vid institutionen för Medie- och kommunikationsvetenskap, Lunds Universitet Höstterminen 2016

Nyckelord: Övervikt, barn, socialkonstruktivism, kategorisering, stigmatisering, normalitet, avvikelse.

Innehåll

1. Storleken har betydelse.....	1
2. Syfte och frågeställning.....	2
3. Bakgrund och tidigare forskning.....	3
3.1 Svenska Dagbladet.....	3
3.2 Tidigare forskning.....	3
3.3 Forskningsläge.....	4
4. Tillvägagångssätt.....	4
4.1 Kvalitativ textanalys	4
4.2 Genomförande.....	5
4.3 Urval och avgränsning	5
5. Teoretiskt ramverk.....	6
5.1 Socialkonstruktivism.....	6
5.2 Kategorisering	7
5.3 Avvikande och normalitet.....	8
5.4 Den stigmatiserade kroppen	8
5.5 Omgivningens inflytande.....	9
6. I en värld där smala väger tyngst.....	11
6.1 Medier - en avgörande roll	11
6.2 Representation av övervikt.....	17
6.2.1 Kategorisering av övervikt.....	17
6.2.2 Övervikt och karaktärsdrag.....	20
6.3 Strävan efter det normala.....	26
6.4 Kroppspositivism	28
7. Slutsats.....	31
Litteraturlista.....	33

Storleken har betydelse

“Vi är olika men vi är inte så olika, så att människor ska ha rätt att vara tjocka”. (TV4 23 sept. 2015)

Citatet ovan uttalas i en debatt 2015 i Malou efter tio, på Tv4 där vuxna diskuterar huruvida den överviktiga kroppen bör tillåtas utrymme i medier eller inte och om övervikt bör normaliseras eller ej. Nord & Strömbäck (red.) (2012) skriver i Medierna och demokratin att medier ska vara granskande, fungera som en arena för debatt i ett demokratiskt samhälle och ge en opartisk bild av verkligheten så att olika åsikter och värderingar representeras. För att detta ska kunna uppstå krävs det att medier förmedlar mer än underhållning, reklam eller propaganda. Det uttrycks i debatten irritation över att övervikt normaliseras, glamouriseras och uppmuntras, då överviktiga som visas i medier ses som humor och något sjukligt det skrattas åt. Å andra sidan uttrycks att överviktiga stigmatiseras och att den smala kroppen har makt över den överviktiga.

“Jag vill inte låta mina barn få någon kroppsångest, utan vi har ett ganska avslappnat förhållande till kroppen”. (TV4 22 sept. 2015)

I debatten talas det om övervikt i allmänhet men det uttrycks en oro över att sättet att tala om kroppen riskerar att barn blir offer för den sociala konstruktion där kroppsideal formas och sprids vidare och att barn lär sig att kroppens har ett värde där övervikt ses som negativt. Där väcks vårt intresse för att studera hur barn med övervikt representeras i medier. Davidsson (2015) skriver att vuxna samtalar och kommenterar sina och andra kroppar där de jämför barns kroppar med andras. Rapporteras det positivt om barns vikt eller exkluderas barn från debatten? talas det inte alls om det eller rapporteras det om överviktiga barn på liknande sätt som hos vuxna och vilka motsättningar till rådande ideal representeras?

2. Syfte och frågeställning

Syftet med studien är att bidra till förståelsen och synliggöra representationen av övervikt i en svensk morgontidning. Studiens mål är att undersöka representationen av överviktiga barn och hur den skiljer sig mellan överviktiga barn och vuxna samt att studera vilka motsättningar till representationen av övervikt som beskrivs. Detta görs utifrån de övergripande frågeställningarna nedan:

Hur representeras barn med övervikt?

Hur skiljer sig representationen mellan överviktiga barn och vuxna?

Vilka motsättningar beskrivs gällande representationen av övervikt?

3. Bakgrund och tidigare forskning

3.1 Svenska Dagbladet

Svenska Dagbladet grundades 1884 och är en obunden moderat morgontidning. Den ges ut i hela Sverige, är tillgänglig som tryckt och webbaserad upplaga och läses dagligen via olika mediekkanaler av cirka en miljon läsare (Svenska Dagbladet 2007). Vidare i studien benämns Svenska Dagbladet med förkortningen SvD.

3.2 Tidigare forskning

I en amerikansk forskningsstudie, utförd av Hackman & Moe (1999) studeras nyhetsartiklar gällande nutritionsinformation baserade på olika vetenskapliga tidskrifter, och dagspress. Mediernas nyhetsrapportering jämförs med den befintliga information som finns i ursprungliga vetenskapliga rapporter. Resultatet visar att endast ett fåtal vetenskapliga tidskrifter bevakas av massmedia, vilket innebär att de läsare som är intresserade av kost och hälsa inte kan förlita sig enbart på dagspressen som källa. Det visar även att de flesta forskningsresultat aldrig når allmänheten.

Bastian (2011) studerar med diskursanalys hur australiensiska tidningar och akademisk litteratur representerar barnfetma. Det studeras varför barn är överviktiga och föräldrar påstås avgörande för barns vikt då de besitter ansvar i att ge barnen hälsosam kost och goda förutsättningar för fysisk aktivitet. Yttre omständigheter som fysisk miljö, livsstil, socioekonomisk status, tillgång till tjänster och reklam av mat riktad till barn nämns även som orsaker till barns övervikt. Det riktas ett ansvar till den australiensiska regeringen men även att det måste ske politiska förändringar för att åtgärda fetma.

Frederick, Saguy, Sandhu & Mann (2015) utför kvalitativ studie där de exponerar respondenter för fiktivt konstruerade nyhetsartiklar. Syftet är att studera huruvida individer som läser texter med varierande representation av fetma påverkas i sin attityd till fetma och om de reproducerar den föreställning som råder. Resultat visar att det inte ses av nyhetskonsumenterna som accepterat att publicera artiklar som representerar övervikt som diskriminerande. Rapportering av fetma som en folkhälsorisk, beroende på bristande personligt ansvar understödjer stigmatisering och det krävs mer offentlig diskussion gällande hälsa oavsett det personliga ansvaret som individen innehar.

Holland m.fl. (2015) forskning baseras på semistrukturerade telefonintervjuer av australiensiska medborgare med fetma eller grav fetma för att studera hur medierna framställer fetma. Medierna är enligt författarna moraliserande och tillskriver överviktiga negativa egenskaper. Respondenterna uttrycker svårigheter och problematik i att fettaktivism - politiska åsikter som motsätter sig det rådande idealet gällande kroppen har svårt att få utrymme i medierna. Fettaktivisternas politiska åsikter om kroppsstorlek rapporteras som en risk men även som negativt för samhället.

Sandberg (2004) studerar mediernas representation av övervikt och fetma. Studien baseras på kvantitativ och kvalitativ innehållsanalys av nyhetsartiklar, publicerade i fyra dagstidningar mellan år 1997-2001. Författaren menar att övervikt inte tas på allvar av allmänheten och att medier och politiker besitter en viktig roll gällande samhällets syn på övervikt. Överviktiga stigmatiseras och beskrivs som ett ekonomiskt problem. I förhållande till antal överviktiga i samhället är rapportering gällande övervikt och fetma något som enligt författaren sällan förekommer. Rapportering gällande övervikt och fetma är främst förekommande i dagstidningarnas debattsidor som främst läses av en

samhällselit, vilka sällan är överviktiga eller har fetma (2004).

3.3 Forskningsläge

Denna studie studerar mediernas representation av övervikt och fetma hos barn, men även vuxna i allmänhet. I likhet med Sandberg (2004) utgår denna studie från socialkonstruktivism. Till skillnad från Sandberg (2004) inriktas denna studie främst på representation av barn med övervikt och fetma och huruvida representation mellan överviktiga vuxna och barn skiljer sig. Till skillnad från Bastian (2011) som beskriver *varför* barn blir och är överviktiga samt studerar vilka orsaker detta ligger till grund för fokuserar vi på att synliggöra *hur* barn med övervikt representeras. Vi fokuserar på representationen och eventuella underliggande budskap av medietexten till skillnad från Frederick, Saguy, Sandhu och Mann (2015) vilka studerar mediernas påverkan på publiken när representation av fetma görs. Holland m.fl. (2015) studerar hur individer med fetma upplever nyhetsrapportering gällande fetma. Detta är inte något som vi studerar då detta kräver receptionsstudier som inte är något vi utför. Den tidigare forskning som presenteras i vår studie ska förstås och läsas som ett komplement till vår studie snarare än att vi ska ge en heltäckande bild av ämnet.

4. Tillvägagångssätt

I följande avsnitt redogör vi för vår valda metod, kvalitativ textanalys. Därefter redogörs genomförandet samt urval och avgränsning. Vidare behandlas det empiriska bortfallet.

4.1 Kvalitativ textanalys

För att besvara uppsatsens frågeställningar har kvalitativ textanalys tillämpats på SvD:s internetbaserade upplaga under år 2015. Valet av kvalitativ textanalys baseras på att det är en metod som medför att forskaren tolkar och skapar förståelse för innebörden av materialet (Østbye et al 2004:63). Metoden lämpar sig bäst då avsikten är att få djupare förståelse kring representationen av övervikt genom att tolka medietexten. Vi kan med denna metod blottlägga texten och få ökad förståelse för att kunna besvara våra frågeställningar. Hermeneutisk utgångspunkt väljs att appliceras på studien. Hermeneutik innebär att underliggande betydelse kan synliggöras vid tolkning av texter (2004:64f) då inte alltid budskapet är omedelbart tydligt att upptäcka.

En symptomal läsart appliceras då uppsatsen ämnar finna underliggande eller dolda betydelser i medietexten som Østbye et al (2004) påpekar präglad producenten då den skapats. Läsarten ger oss möjlighet att finna de föreställningar om övervikt som kan ligga till grund för hur det framställs i medietexten och att finna motsättningar och konflikter som texten är bärare av men som inte är direkt uppenbara när de läses. Texter är förmedlare av innebörder som producenten inte har översikt över eller är medveten om (Østbye et al 2004:65, 97). “Det kan vara dominerande normer, föreställningar som är så självklara för en grupp människor att de framstår som naturliga och allmängiltiga” (2004:64f).

Vi har en förförståelse för övervikt och fetma och dessa är nödvändiga för att kunna uppfatta nya texter och andra fenomen (Gripsrud 2002:172). För att uppsatsen ska uppnå intersubjektivitet har en dialog förts mellan oss för hur vi kommit fram till slutsatsen, då dessa ska bli desamma om en tredje part hade genomfört samma typ av studie (Østbye et al. 2004:33). Vår uppsats resultat är överförbar till viss del, då vi utgår från hermeneutisk tradition, vilket innebär att det inte går att frigöra sig från förutfattade meningar som vi innehar, då vi själva är verktyget för tolkning av text (Østbye et al 2004:71). Därav är vi kritiska i vårt tolkande, men även haft vårt teoretiska ramverk till hjälp som begränsat personliga åsikter om ämnet övervikt.

4.2 Genomförande

Vi börjar med att gemensamt resonera kring vad vi har intresse av att studera. När ämne valts läses tidigare forskning för att urskilja vilken specifik forskning uppsatsen kan bidra med. Efter att ha studerat tidigare forskning formuleras frågeställningarna. Därefter samlas teoretiskt material in ur SvD:s internetupplaga, 2015. Detta görs utifrån begrepp och ord relevanta för uppsatsen. Vidare samlas det empiriska materialet in utifrån relevanta sökord som baseras på våra frågeställningar. Utifrån det empiriska materialet och teorin formas därefter vår analys följt av slutsats.

4.3 Urval och avgränsning

Valet av empiriskt material görs utifrån att uppsatsen ämnar studera ett medium som når ut till en stor publik. För att empirin ska vara lätthanterlig och strukturerad görs en lämplig indelning av det empiriska materialet (Østbye et al 2004:217). Det empiriska materialet sorteras strategiskt, utifrån

de aktuella sökord som är relevanta för studien: *Fetma, epidemi, smal, kroppsideal, ideal, övervik, fet, barn och fetma, barn och övervikt*. Tidsintervallet för insamlad empiri sträcker sig mellan 2 januari 2015 - 17 november 2015. Sökningar görs i tidningens digitala artikelarkiv och antalet artiklar innefattar totalt 76 stycken. Vid utförandet av artikelsökningen upptäckts att ett antal artiklar som ger träff på de valda sökorden inte är aktuella för studien då innehållet inte är relevant för uppsatsens syfte. Dessa artiklar räknas därmed som bortfall i det empiriska urvalet. Antalet artiklar som räknas till bortfall är 20 stycken av de totalt 76.

5. Teoretiskt ramverk

I följande avsnitt presenteras socialkonstruktivism som ligger till grund för och präglar analysen. Vidare behandlas begreppen kategorisering, normalitet och avvikelser, stigmatisering samt mediernas inflytande på individen.

5.1 Socialkonstruktivism

Enligt Berger & Luckmann (1967/2003) är verkligheten i ständig förvandling och förhandling vilken formas utifrån konflikter som utmanar individens nuvarande verklighet. Den anses inte vara given eller att en objektiv social verklighet existerar. Individen formar, utifrån socialkonstruktivism en verklighet utifrån tolkningar som görs utifrån företeelser och händelser den utsätts för. Individens identitet formas utifrån ett socialkonstruktivistiskt perspektiv av sociala processer och bestäms av en social struktur (1967/2003:33ff & 178f). "Identiteten är ett fenomen som växer fram ur det dialektiska förhållandet mellan individ och samhälle" (Berger & Luckmann 1967/2003:202). Utifrån detta perspektiv utvecklas och påverkas individen av den specifika kulturella och sociala ordningen den innefattas av (1967/2003:64ff).

För att effektivt kunna vidmakthålla en subjektiv verklighet menar Berger & Luckmann (1967/2003:178) att samtal behöver fungera ständigt och konsekvent då individens verklighet upprätthålls genom det gemensamma språk som används. Barlebo Wenneberg (2010:12) menar att språket utgör grunden för individens möjlighet att utvecklas till tänkande varelser och att detta formar dess verklighet. Corsaro (2015) menar att språket är avgörande för att individen ska kunna delta i och tolka sin omvärld. Författaren menar vidare att kommunikativa medel som till exempel

film och skrift skapas och formas i samhällen över tid och förändras med samhällets utveckling (2015:13). All typ av kommunikation vare sig det sker massmedialt eller mellan individer utgörs, enligt Heide, Johansson & Simonsson (2012:63f) främst av språket som bär på representationer i strukturella och formella aspekter eftersom det utgörs av social interaktion, påverkan, samförstånd, konflikt och meningsstrid.

5.2 Kategorisering

Individens verkligen hävdas formas genom att den ständigt kategoriserar andra för att strukturera samhället och sin omgivning (Brown 2011:60). Kategorisering av individer skapar och formar, enligt författaren normer för vad som anses bra och dåligt, normalt och avvikande i samhället. Rådande kulturella normer och strukturer för vad som, enligt författaren kan ses accepterat eller inte är svåra att ändra över tid. Det tar lång tid för dessa normer och strukturer att förändras och kroppen har blivit en viktig och personlig del för att uppnå framgång (Brown 2011:60, 92 & 210ff). Corsaro (2015:6f) belyser att det skapas kategorier utifrån till exempel klass, kön, etnicitet i social interaktion där dessa kategorier tolkas, diskuteras, definieras, formas och skapas där kategoriseringen kan ses som en produkt av social konstruktion. Författaren hävdar att både barn och vuxna är aktivt deltagande i skapandet av barns verklighet där dessa kulturer påstås vara sammanvävda i varandra och att barn är delaktiga i både vuxnas och barns kultur. Dessa kulturer är sammanvävda i varandra men barn kan ses som en separat social grupp som är en del av en större social struktur (Corsaro 2015:26f). Frånberg & Wrethander menar att förekomsten av kategorisering baserat på vikt gör att den sociala konstruktionen gällande övervikt har resulterat i en uppfattning av överviktiga som ett socialt problem (Frånberg & Wrethander 2011:6). Hinton (2003:106) menar vidare att individen kategoriserar andra utifrån fysiska egenskaper när den inte besitter annan information om en individ då det fysiska ofta är omedelbart och kategoriseringen då blir konkret. Barn utvecklar, enligt författaren förståelse genom att kategorisera, men deras kategorisering behöver inte överensstämma med hur vuxna kategoriserar. Barn anses vara aktiva i att strukturera sin värld där barnet använder information den mottar för att organisera och konstruera tolkningar av världen (2003:7, 10 & 130). Barn blir enligt Howson (2015) medvetna om att kroppen har stor betydelse för hur de behandlas av andra och sig själv. Författaren belyser att stereotyper föreställningar gällande kroppsstorlek och ålder påverkar hur barnet uppfattar kroppen. Barnkroppen hävdas förknippas med något friskt och fläckfritt och det påstås råda en

kulturell föreställning där barnets yttre beskrivs vara något eftersträvningsvärt för vuxna (2013:231).

5.3 Avvikande och normalitet

De individer som avviker från det som utifrån samhället anses vara normalt anses vara avvikande eller onormala (Goffman 2014:12f). Szönyi (2004) skriver att normalitet och avvikelse gällande den mänskliga kroppen grundar sig i att idéer kring ideal produceras och upprätthålls och fästs i individen. Att sträva efter det normala beskrivs enligt författaren som individens skyldighet mot samhället. Det finns ingen tydlig definition av vad som ses som avvikande men det finns intresse för att studera hur sociala problem konstrueras och att föreställningar och synsätt kring vad som ses som avvikande och normalt i samhället förändras, upprätthålls och skapas över tid (Szönyi 2004:70ff & 74). Szönyi (2004:71f) och Frisé, Holmqvist Gattario & Lunde (2014:50f) är eniga i att det är en vardaglig föreställning av att normalitet och ideal relaterat till utseende är skapade i samhällen via medier. Dock tydliggör Szönyi (2004) att föreställningar om den ideala individen har existerat längre än medierna och att det inte enbart medier som formar ideal. Författaren menar att det råder stark strävan efter normalitet och att normalitet kan ge intryck av att ses vara en förutsättning för lycka (2004:71f). Corsaro (2015:6 & 124) menar å andra sidan att specifikt barn snarare påverkas av vuxna istället för av medier barn deltar i kulturen de lever i där kulturella strukturer och värderingar först förmedlas till barn via vuxna.

5.4 Den stigmatiserade kroppen

Stigmatisering innebär, enligt Szönyi (2004:71) att de individer psykiskt, fysiskt eller socialt avviker från det som av samhället uppfattas som rådande norm tilldelas en stigmatiserande etikett. Den stigmatiserande etiketten leder då till att den avvikande misskrediteras av andra och sig själv beroende på hur framträdande de avvikande attributen är. Frisé, Holmqvist Gattario & Lunde (2014) påpekar att övervikt tenderar att förknippas och stigmatiseras med negativa karaktärsdrag som via kommunikation förs över till barn i tidig ålder. Några av dessa karaktärsdrag är, enligt författarna impulsivitet, lathet, bristande moral och kontroll samt karaktärslöshet (2014:34). Goffman (2014) menar att individer som genom sociala band är sammanlänkade med en stigmatiserad individ, i vissa avseenden kommer behandlas av samhället som en enhet med den

stigmatiserade. Stigmatisering kan även leda till att det specifika stigmat sammankopplas med delar av en individs identitet (2014:38). Elfhag (2007) menar att det finns olika stigmatiserade grupper, varav övervikt är en och till skillnad från andra stigmatiserade grupper utvecklas bland överviktiga inte en kollektiv identitet och gemenskap. Det innebär att det istället för stolthet skapas ett förakt inom gruppen (2007:214f). Corsaro (2015) menar att barn är en subgrupp men att barn, till skillnad från andra grupper inte har några representanter som hjälper denna grupp att skapa och forma gemensamma värderingar inom gruppen. Dessa värderingar har då aldrig möjlighet att utvecklas (2015:6).

5.5 Omgivningens inflytande

Corsaro (2015) belyser att media fungerar som en spegel av samhällen och kulturer och påpekar att denna spegel måste vara bred nog att spegla den mångfald som förekommer i kulturen. Media besitter ansvar och makt att inte enbart fungera som underhållning, utan även för att informera och utbilda publiken (2015:367). Dock menar författaren att det finns en föreställning av att kamrater har störst inverkan på hur barns värderingar formas även om föräldrar ses besitta en viktig roll för deras utveckling (2015:123). Trots att det, enligt Frisé, Holmqvist Gattario & Lunde (2014) är medierna som har störst inverkan på individens uppfattning och värdering gällande kroppen menar de att ansvar för kroppen riktas till den enskilde individen som ses bära ansvar för sin kropp. Även vänner och familj beskrivs ha viss påverkan (2014:49ff). Østbye et al (2004:64f) hävdar att medierna utför maktutövande som påverkar attityder, förmedlar kunskap men bidrar även till underhållning. McCombs (2006) menar att dagordningsfunktionen eller *Agenda setting* innebär att massmedier har stort inflytande över användaren genom att ge utrymme till nyheter, händelser de menar ska lyftas, därmed besitter de stor makt över vilka samhällsfrågor som anses viktiga, vilket även influerar konsumenten att tycka att de frågorna är viktigast (McCombs 2006:11ff). Medierna prioriterar och sorterar bland nyheter som fastställer en dagordning för allmänhetens tankar och diskussioner, vilket i sin tur leder till att skapa handlingar, tankar men även debatt hos individer (McCombs 2006:24). Dagordningsteorin handlar inte enbart om att medierna utövar makt gällande vad individen anser är viktigt utan även hur individer uppfattar situationer, andra eller frågor som medierna rapporterar om (McCombs 2006:10f). Heide, Johansson & Simonsson (2012) menar att mediers informationsspridning, representationer och innehåll påverkar individen och bidrar till formandet av dess sociala verklighet (2012:63f). Hinton (2003:29f) påstår att medier snabbt kan

sprida föreställningar till en stor publik samtidigt. Något som, enligt Jarlbro (2010:27) är väsentligt i rapportering av forskningsrön är att skribenten återger forskningsresultat korrekt men att det då oftast saknas kompetens, vilket kan leda till att nyhetskonsumenterna blir vilseledda.

6.1 I en värld där smala väger tyngst

6.1 Medier - en avgörande roll

Medier beskrivs innehålla budskap om kroppens utseende där publiken, specifikt barn, då de tar del av medieinnehållet präglas av de värderingar som medier konstruerar gällande kroppen och vad som ses som normalt och avvikande. Medier har, enligt McCombs (2006) stort inflytande på publiken och bidrar till att inspirera till att skapa åsikter och värderingar (2006:11ff). Det ges i empirin exempel i citatet nedan på hur medier bidrar till publikens konstruktion av sin verklighet och att publiken på så sätt påverkas i sin syn på kroppen, specifikt att forma värderingar kring kroppen. Trots att Corsaro (2015:367) menar att medierna ska spegla samhället påstås att medierna manipulerar kroppen och gör den smalare.

”Askungen och hennes digitalt omgjorda midja gör att jag får problem med mitt självförtroende”, lyder en annan. (TT Nyhetsbyrå 15 feb. 2015)

Brown (2011) menar att individens verkligen formas genom att den ständigt kategoriserar andra för att strukturera samhället och sin omgivning (2011:60). Karaktärer beskrivs gestaltas olika utifrån utseende där det vackra karaktäriseras som det goda och onda karaktärer påstås gestaltas som fula. Trots att Corsaro (2015:367) belyser att medier ska vara aktiva i att spegla den variation och mångfald som finns i samhället för att informera och utbilda publiken, ges exempel på hur kroppen kategoriseras utifrån fult och vackert.

Barnen marinerar i budskap om hur kroppen ska se ut genom olika medier så som sagoböcker, filmer och spel där de goda karaktärerna är vackra och de onda är fula, förklarar hon. (Sjöström 16 nov. 2015)

Till skillnad från vad Corsaro (2015:367) skriver gällande mediernas ansvar att spegla samhället ges exempel i citatet ovan på hur medier, utan att variera förmedlar budskap om hur kroppen representeras olika utifrån kroppens utseende. Det beskrivs dock även hur medier ger utrymme till kritik mot hur kroppen påstås gestaltas och kategoriseras utifrån utseende. Det hävdas att den positiva uppmärksamheten kring den överviktiga kroppen resulterar i mobbning och individen som deltar för att tala positivt om den överviktiga kroppen påstås att hen upplever sig själv som en

måltavla för mobbning som följd av sin positiva inställning till kroppen och där medierna beskrivs ha styrt i vilket sammanhang hennes budskap och åsikter ska visas. McCombs (2006) påpekar att medierna påverkar och utövar makt gällande vad publiken anser är viktigt och hur individen skapar och formar uppfattningar och värderingar gällande andra (2006:10f). Trots detta påpekas hur forskningsresultat bör tolkas med försiktighet. Østbye et al (2004:64f) påpekar även att medier, utöver maktutövande i att påverka publikens attityd även bidrar till underhållning.

Stina Wollter reagerar starkt på inslaget och säger att hon gjorts till måltavla för en "människofientlig vuxenmobbare" och att hon inte kände till i vilket sammanhang klippet skulle visas: "Jag känner mig så lurad och ledsen, använd och utnyttjad", skriver hon på Instagram. (TT Nyhetsbyrå 23 sept. 2015)

I empirin beskrivs hur medier hänvisar till tidigare forskning vid rapportering av övervikt hos barn och vuxna. Vid hänvisning till tidigare forskning representeras resultaten som verklighet utan att ifrågasättas eller beskrivas i detalj.

När mor- eller farföräldrar rycker in och hjälper till under småbarnsåren, så kan det ha rena hälsoeffekter. Ny studie visar att risken för att barnbarnen ska drabbas av fetma minskar. Det är forskare vid Karolinska Institutet (KI) som tillsammans med kolleger vid universitetet i Oxford undersökt vilken betydelse den äldre generationen har för småbarnsfamiljer, och särskilt barnbarnens vikt och därmed hälsa. Det visade sig att när mor- eller farföräldrar relativt ofta hjälper till med markservicen ökade chanserna att de små barnen får vettiga kostvanor. (TT Nyhetsbyrå 23 jun. 2015)

Jarlbro (2010) menar att det är av stor vikt att forskningsrön blir återgivna korrekt, dock saknas oftast kompetens hos skribenten, vilket i sin tur kan leda till att publiken blir vilseledd av den forskning som refereras till (Jarlbro 2010:27). Men vad gäller tidigare forsknings tillförlitlighet påstås det vid ett tillfälle att referering till tidigare forskning inte ska ses som något normativt och som en sanning.

Och även om många nya forskningsresultat visar att kvinnor är mer missnöjda med sina kroppar än män, vill Carolina Lunde ändå reservera sig lite mot resultatet. – Det är mer komplext än procentsatserna visar. Jag vill inte att forskningssiffror ska bli normativa och frånta kvinnor rätten att vara nöjda med sina kroppar. (Sjöström 16 nov. 2015)

Vad gäller forskningsstudier på barn hävdas det dock att det finns få studier utförda på barn, då svarens tillförlitlighet ifrågasätts och denna typ av forskning beskrivs som etiskt vanskelig. Trots det rapporteras det om forskning utförda på barn.

En australiensisk studie visar att barn redan i fyraårsåldern känner till kroppsidealerna: flickor ska vara smala, pojkar ska ha muskler och man ska inte vara överviktig. (Sjöström 16 nov. 2015)

I artikeln ovan påstås att medier har stort inflytande på publiken och att de bidrar till att forma publikens värderingar gällande kroppen. Dock menar Frisé, Holmqvist Gattario & Lunde (2014) att även vänner och familj beskrivs ha viss påverkan (2014:49ff). I citatet nedan beskrivs, i motsats till vad Corsaro (2015:367) skriver om att ansvar påstås riktas till individen och inte medier, specifikt vuxna där de hävdas ha ansvar att informera barn om den felaktiga och icke realistiska föreställning av kroppen som representeras i medier.

Hjälp barnet att förstå att många av dem man ser i media inte ser ut som människor brukar göra i verkligheten. (Sjöström 17 nov. 2015)

Corsaro (2015:6 & 124)) menar att barn blir starkt påverkade av vuxna och Szönyi (2004:71) menar att föreställningar om den ideala individen har existerat längre än medierna, vilket påstås innebära att det inte enbart är medierna som formar ideal. Enligt Berger & Luckmann (1967/2003) formas individer utifrån de sociala processerna och den sociala strukturen som individen befinner sig i och gör tolkningar av företeelser och händelser som den utsätts för (Berger & Luckmann 1967/2003:33ff & 178f). Vuxna hävdas, enligt Corsaro (2015) vara den första input för information, kulturella strukturer och värderingar i barnens liv och vad gäller barns verklighet påstår författaren att både barn och vuxna är delaktiga i skapandet av den. Vuxna utmålas även se barn som framtida vuxna i en social struktur snarare än som barn med behov (2015:6 & 124). Å andra sidan beskrivs även vuxna ha positiv inverkan på barns vikt och mående där framförallt mor- och farföräldrar hävdas vara en hälsoeffekt för barn då de påstås besitta en viktig roll för överviktiga barn, inte enbart som hjälp och positivt inflytande utan även som stöd för barns hälsa.

När mor- eller farföräldrar rycker in och hjälper till under småbarnsåren, så kan det ha rena hälsoeffekter. Ny studie visar att risken för att barnbarnen ska drabbas av fetma minskar. (TT Nyhetsbyrå 23 jun. 2015)

Vuxna uppmanas att tala positivt om kroppen för att barn ska utveckla en positiv kroppsuppfattning. Vuxna har stor påverkan på barn och är delaktiga i det sociala konstruerandet och formandet av barns barndom där barn lär av vuxna (Corsaro 2015:6f). Föräldrar tilldelas ansvar i att förmedla och hjälpa sina barn att förstå att den rapportering gällande utseende som sker i medier är felaktig och inte gestaltar verkligheten.

Att prata positivt om barnets utseende är absolut inte förbjuden mark, menar hon, men det är bra att balansera det med att prata om att kroppen har andra funktioner än den estetiska och även ge positiva kommentarer som inte handlar om kroppen. (Sjöström 16 nov. 2015)

I artikeln ovan ges exempel på att barn med eller utan övervikt bör fokusera på se positivt på kroppen och att se till kroppens funktioner. Äldre vuxna med övervikt beskrivs nedan ha förmåga till att fokusera på kroppens positiva egenskaper och dess funktion.

– De äldre hade en förmåga att bortse från sitt kroppsmissnöje och fokusera på inre positiva egenskaper och kroppens funktion – att kroppen fungerade och att de hade hälsan. (Sjöström 17 nov. 2015)

Det används metaforer i det skrivna språket för att rapportera om och beskriva barn och vuxna med övervikt. Språket beskrivs, enligt Corsaro (2015) vara mycket avgörande för att individen ska kunna delta i och tolka sin omvärld (2015:13). Sättet att tala om individen är något som Barlebo Wenneberg (2012) belyser formar individens verklighet och värderingar gällande andra individer (2010:12). Representationen varierar och innebörden av övervikt och fetma där de upprepande kategoriseras som synonymer, där innebörden hävdas vara densamma.

Hälsovinsten av att lämna det helt passiva tillståndet gällde både för personer med normal vikt och övervikt. För normalviktiga som inte var fysiskt aktiva var risken att dö i förtid lika stor som för personer med fetma som var aktiva. (Ennart 14 jan. 2015)

Citatet ovan inleds med att det börjar skrivas om normalvikt och övervikt, där övervikt senare byts ut mot fetma där innebörden mellan övervikt och fetma representeras ha samma innebörd. Språket bär, enligt Berger & Luckmann (1967/2003:33 & 35) på representationer. I citatet nedan ges, till skillnad från citatet ovan exempel på hur övervikt och fetma däremot kategoriseras som skillnader och där representationen av orden varierar.

Undervikt = BMI under 18,5

Normalvikt: 18,5—24,9

Övervikt: 25—29,9

Fetma: 30 och över

(Tjernberg & TT Nyhetsbyrå 10 apr. 2015)

Övervikt hos barn representeras som “alarmerande” och sockret som främst underklassen påstås trycka i sig hävdas vara dödligt knark. Övervikt utmålas, vilket det ges exempel på i citatet nedan som en “epidemi” som sprider sig globalt och i Sverige. I citatet ges exempel på hur det beskrivs att övervikt hos både barn och vuxna är en epidemi.

Enligt de senaste beräkningarna var dessutom 42 miljoner barn överviktiga redan innan de fyllt fem år. I spåren av fetmaepidemin ökar risken för diabetes, högt blodtryck, hjärtsjukdomar, stroke och flera sorters cancer. (Ennart 19 jan. 2015)

All typ av kommunikation utgörs, enligt Heide, Johansson & Simonsson (2012) främst av ett språk som bär på representationer eftersom det utgörs av bland annat påverkan och samförstånd (2012:63f). Det beskrivs en oro över att övervikt bland barn och vuxna ökar och den svenska befolkningen beskrivs växa så att det “knakar”. I citatet nedan ges exempel på hur fetma utmålas som något som är på väg att “explodera” samt beskrivs som ett “hot” som drabbar individer, folkhälsan, samhället och världen.

Fetma på väg att explodera i Sverige [...] Men att fetma och övervikt utgör ett allvarligt hot mot folkhälsan i Europa råder det inga tvivel om. (Reuters & TT Nyhetsbyrå 6 maj 2015)

Berger & Luckmann (1967/2003:178f) belyser att värderingar gällande kroppen formas och skapas via språket och att det krävs att språk och samtal är ständigt och konsekvent för att en subjektiv

verklighet ska kunna råda. Genomgående representeras övervikt med metaforer av en negativ karaktär och det ges i artikeln nedan dessutom exempel på hur övervikt påstås vara kraftigt skuldbelagt.

Att vara kraftigt överviktig är skuldbelagt. För även om hon nu vägt 59 kilo i 8,5 år så hann hon väga runt 145 ännu längre. (Carling 27 jan. 2015)

Det ges vidare exempel på “vapen” mot fetma, där hälsostationer i tunnelbanor påstås användas för att utmåla problem som individer kan drabbas av till följd av fetma och övervikt för att beskriva de problem fetma och övervikt kan föra med sig.

Gratisresor nytt vapen mot fetma[...] Tiotals stationer i t-banan har utrustats med maskiner som, i utbyte mot tio knäböjningar, talar om för användarna hur många kalorier de just förbränt och sedan spottar ut bevis som berättigar till en gratisresa. Hälsostationerna är ett nytt sätt för myndigheter att uppmärksamma problem som personer kan drabbas av till följd av fetma och övervikt. (Agence France Presse & TT Nyhetsbyrå 27 jan. 2015)

Metaforer används inte endast då övervikt representeras som negativt, utan även då det riktas kritik mot ett rådande ideal där publiken ständigt påstås “bombarderas” med information från medier om hur individen bör se ut. Enligt Corsaro (2015) skapas och formas kommunikativa medel i samhället över tid och förändras med samhällets utveckling (2015:13). Språket som bär på representationer belyser Heide, Johansson & Simonsson (2012:63f) utgöra konflikter och meningsstrid.

Då vi konstant bombarderas med informationen om att vi ska se ut på ett visst sätt blir det då helt naturligt att börja ge input kring hur de aktiva bör ser ut och vad de bör stoppa i sig. (Claesson 22 maj 2015)

Genomgående hänvisas det i medierna till experter som uttalar sig gällande övervikt hos barn och vuxna. De beskrivs uttala sig om hur barn och vuxna ska sträva efter den normala smala kroppen men även SvD:s skribenters värderingar representeras gällande övervikt då deras personliga värderingar präglar texten. Experterna ger råd till hur barn och vuxna ska undvika övervikt och i citatet nedan beskrivs övervikt bland barn öka och det utmålas som ett stort bekymmer.

– Vi blev förvånade över det tydliga resultatet. Det är en mycket tydlig skillnad, och det som är ett bekymmer är att övervikt ökar bland unga människor, säger Mona Landin-Olsson, docent och överläkare vid Skånes universitetssjukhus, till SVT Skåne. (TT Nyhetsbyrå 16 sept. 2015)

Något som skiljer representationen åt mellan överviktiga barn och vuxna, är att det beskrivs hur vuxna återkommande får rekommendationer av experter på hur de kan undvika övervikt. Deras övervikt påstås kunna förbättras genom att de tar hand om sin hälsa med ökad motion och kost för att gå ner i vikt men även för att bli smala. Liknande rekommendationer representeras inte för överviktiga barn, utan då beskrivs oro och bekymmer om att övervikt ökar bland unga. I medierna representeras forskare och läkares mening om övervikt vilket utmålas som riskfyllt men även något som är kopplat till ökad dödlighet samt sjukdom. Det påstås å andra sidan att alla kroppar, oavsett storlek ska respekteras och individen uppmanas istället fokusera på att skapa en positiv kroppsuppfattning och acceptera och respektera kroppen som den är där förändring av kroppen snarare beskrivs göra skada.

Acceptera och respektera sina kroppar som de är – det är gemensamt för dem som har en positiv kroppsuppfattning. – Om man trivs i sin kropp undviker man att förändra den på sätt som kan skada den, säger psykologiforskaren Kristina Holmqvist Gattario. (Sjöström 17 nov. 2015)

6.2 Representationen av övervikt

6.1.1 Kategorisering av övervikt

Övervikt representeras som en motsats till normalvikt och både barn och vuxna påstås kategoriseras utifrån sin vikt. Kategorisering av till exempel fysiska egenskaper, såväl som ålder, kön och etnicitet är något som, enligt Hinton (2003) görs vid omedelbar kontakt när det inte finns mer information att utgå från och då den typ av information blir omedelbar (Hinton 2003:106). Nedan följer ett citat där en lärare delat in eleverna utifrån kroppstyper som smal och tjock.

En lärare i Hallsberg har skilts från sin tjänst efter att ha kränkt elever under en lektion. Läraren skulle exemplifiera kroppstyper och skrev då upp kategorierna "tjock" och "smal"

på tavlan. Därefter delades eleverna in i de olika kategorierna, rapporterar flera medier.
(TT Nyhetsbyrå 16 sept. 2015)

Individer utgår ifrån egna tolkningar och händelser som denne upplever och dess identitet blir formad utifrån sociala processer (Berger & Luckmann 1967/2003:33ff & 178f). Det hävdas, till skillnad från övervikt inte undervikt hos barn och vuxna som negativt och smala tilldelas inte liknande karaktärsdrag som överviktiga. Det är något som skiljer mellan representationen av övervikt och undervikt. Övervikt kategoriseras som ett problem, vilket hävdas har ökat på grund av till exempel den livsstil individer i samhället har. Brown (2011) påpekar att det är riskfyllt att rapportera kategoriserande om individer då detta riskerar skapa och forma normer för vad som anses normalt och avvikande (2011:60).

Förändringen under den tid problemet har ökat ligger i hur vi lever. Det finns många förebilder i världen som vågat mycket mer med bra resultat. Informationskampanjer, fler grönområden, förbättrad stadsplanering, idrott i skolan, skatt på socker som finansierar borttagen moms på grönsaker, förbud mot läskförsäljning i skolmiljö och minskad exponering av godis i butikerna är bara några exempel. (Drake m.fl. 27 jan. 2015)

Corsaro (2015) belyser att kategorisering av vad som anses vara normalt och avvikande kan ses som en produkt av social konstruktion (2015:6f).

Undervikt = BMI under 18,5

Normalvikt: 18,5—24,9

Övervikt:25—29,9

Fetma: 30 och över

(Tjernberg & TT Nyhetsbyrå 10 apr. 2015)

Övervikt kategoriseras och representeras som fult och oattraktivt. Utifrån Hinton (2003) kategoriserar individen bland annat kroppen utifrån fysiska egenskaper som kroppsstorlek och det hävdas vara något som är omedelbart att bedöma för att individen ska kunna strukturera sin omvärld och verklighetsuppfattning (Hinton 2003:106). Övervikt hos både barn och vuxna utmålas som avvikande från det normala och något som det skrattas åt.

Det här är någonting som folk skrattar åt och hånar. (Latva & Omni 24 sept. 2015)

De individer som avviker från det som anses vara normalt enligt samhällets norm, anses vara avvikande eller onormala (Goffman 2014:12f). Individen som stigmatiseras misskrediteras då av andra och sig själv beroende på hur framträdande de avvikande attributen är (Szönyi 2004:71).

Barn med övervikt representeras som avvikande och övervikt utmålas ha negativ inverkan på barn. En gemensam koppling som görs mellan överviktiga barn och vuxna är att övervikt frekvent påstås leda till allvarliga sjukdomar. Szönyi (2004) menar att överviktiga kan tilldelas en stigmatiserande etikett då de psykiskt, fysiskt eller socialt avviker från vad som utifrån samhället uppfattas som rådande norm (Szönyi 2004:71). I det första citatet nedan ges exempel på hur övervikt hos barn och kan leda till sjukdom och i det andra citatet beskrivs hur övervikt för både barn och vuxna representeras som ett folkhälsoproblem. Frisé, Holmqvist Gattario & Lunde (2014) påpekar att övervikt tenderar att förknippas och stigmatiseras och att det är via kommunikation som värderingar gällande kroppen förs över till barn i tidig ålder (2014:34).

Enligt de senaste beräkningarna var dessutom 42 miljoner barn överviktiga redan innan de fyllt fem år. I spåren av fetmaepidemin ökar risken för diabetes, högt blodtryck, hjärtsjukdomar, stroke och flera sorters cancer. (Ennart 19 jan. 2015)

”På sikt kan våra fynd led till nya sätt att förhindra och behandla fetma, diabetes och hjärtkärlsjukdomar som utgör vår tids största globala folkhälsoproblem”, säger Erik Ingelsson, professor vid institutionen för medicinska vetenskaper vid Uppsala universitet, i ett pressmeddelande. (TT Nyhetsbyrå 12 feb. 2015)

Representationen av överviktiga vuxna och barn skiljer sig åt, då övervikt hos vuxna i likhet med barn påstås ha samband med sjukdom men vad som skiljer sig är att rapportering om död som en konsekvens av övervikt även utmålas.

Enligt WHO-rapporten har 22 procent av den vuxna befolkningen i världen högt blodtryck och detta anses ligga bakom 9,4 miljoner dödsfall årligen. (Ennart 19 jan. 2015)

Gemensamt för barn och vuxna med övervikt är att de som Szönyi (2004) påstår representeras utifrån sin kropp. Enligt författaren tilldelas individer som bland annat ses avvika fysiskt från vad som, utifrån samhället uppfattas som normalt en stigmatiserande etikett (Szönyi 2004:71).

Att barn uttrycker missnöje med sina kroppar är tungt att höra för en förälder. Oron snurrar igång inombords. Och hur bemöter man det? Carolina Lunde, doktor i psykologi, som forskar om barn och ungas kroppsuppfattning vid Göteborgs universitet, ger rådet att lyssna på barnet utan att vare sig avfärda eller förminska. (Sjöström 16 nov. 2015)

Till skillnad från barn representeras inte denna oro över att vuxna riskerar skapa en negativ kroppsuppfattning, då äldre anses ha en mer positiv uppfattning av sin kropp. Genomgående skrivs det om kroppsuppfattning i samband med barn. I likhet med att barn representeras oförmögna att fullfölja sin skola hävdas överviktiga vuxna vara inkapabla till att klara av vissa yrken. Det ges exempel på hur överviktiga vuxna inte ses som lämpliga för att arbeta som kabinpersonal på flygplan. Det är något som påstås skapa reaktioner.

– Det är ju förkastligt, det här har inget alls med lämplighet att göra. Urval ska ju ske baserat på lämplighet. I Sverige anställer man kabinpersonal baserat på social kompetens och bakgrund och förmåga att utföra arbetet, säger han till Vagabond. (Johnson 16 sept. 2015)

6-1.2 Övervikt och karaktärsdrag

Övervikt representeras som negativt, där överviktiga tilldelas personlighets- och karaktärsdrag som bristande självkontroll.

Det har funnits en tendens att betrakta personlighetsdrag och bristande självkontroll som huvudorsak till att människor överäter. (Ennart 15 sept 2015)

Överviktiga utmålas även som ett synligt symptom på ett "sedligt förfall" och att ha en "klandervärd oförmåga" till social anpassning. Enligt Brown (2011) är normer och strukturer som formats och skapats gällande vad som ses som accepterat eller inte svåra att förändra över kort tid, vilket i sin tur kan resultera i att det tar lång tid för dessa normer och strukturer att förändras (Brown 2011:92).

Det här ingenting som jag tror kan vara positivt för någon, sade Zytomierska, och ansåg också att överviktiga människor är lata och oattraktiva. (TT Nyhetsbyrå 23 sept. 2015)

Hon kallade feta människor för lata och fula i direktsändning. (Mederyd Hårdh 25 sept. 2015)

I rapporteringen gällande övervikt hävdas överviktiga barn sammanlänkas med varierande negativa personlighets- och karaktärsdrag ohälsosamma levnadsvanor, till exempel vad individen äter och hur den rör på sig. Frisé, Holmqvist Gattario & Lunde (2014:34) nämner att övervikt tenderar förknippas med negativa karaktärsdrag som bland annat impulsivitet, kontroll och karaktärlöshet.

De alarmerande tjocka barnen till fattiga föräldrar i "Fed up" stretar på med träning, men tappar aldrig vikt eftersom de fortsätter att trycka i sig olika former av socker morgon, middag och kväll. De kunde lika gärna äta godis. (Söderqvist 29 aug. 2015)

Corsaro (2015:6f) menar att sättet att uttrycka sig om ting kan tolkas, diskuteras, definieras, formas och skapas och ses som en produkt av social konstruktion.

Den dag då vi förstår hur mycket som är konstruktioner och inte sanningar om oss själva – och världen. Det är hög tid att nå dit, innan det går rent åt pipsvängen. (Thunberg 8 nov. 2015)

Det skrivs återkommande om övervikt som något negativt där överviktiga barn hävdas vara offer, då övervikt är något de drabbas av. Övervikt hos barn påstås orsakas av bland annat passivitet och stillasittande.

Passivitet och stillasittande framför tv och dator är en viktig bidragande orsak. Att spela dataspel är roligt och lärorikt, men det gör det inte till idrott. (Lega 20 jan. 2015)

Barn med övervikt beskrivs i citatet nedan bland annat ha oförmåga till att fullfölja sin skola och utbildning i jämförelse med vad som beskrivs som övriga befolkningen. Dock hävdas orsaken vara oklar.

Feta barn har svårare att klara skolan. Orsaken är oklar - men bland barn som behandlats för fetma går färre ut gymnasiet jämfört med den övriga befolkningen, skriver Dagens Nyheter. Av 1 527 undersökta barn som behandlats för fetma gick bara lite mer än hälften ut gymnasiet med slutbetyg, enligt en studie vid Karolinska institutet som DN tagit del av. (TT NYhetsbyrå 23 apr. 2015)

Barns övervikt hävdas vara sammanlänkade med föräldrarnas utbildningsnivå och inkomst det påstås vara avgörande för huruvida barn blir överviktiga eller ej. Goffman (2014) påpekar att individer som är sammanlänkade med en stigmatiserad individ riskerar behandlas som en enhet och där specifika stigmat kan sammankopplas med delar av en individs identitet (Goffman 2014:38).

Tidigare forskning har pekat på ett samband mellan föräldrarnas utbildningsnivå och inkomst och barnens risk för att bli överviktiga. (TT Nyhetsbyrå 23 jun. 2015)

Överviktiga och smala representeras som varandras motsatser. Detta beskrivs gälla för både barn och vuxna. Ett hierarkiskt system, baserat på kroppsstorlek representeras och individens kropp beskrivs ha blivit en avgörande del av identiteten där kroppsstorlek beskrivs vara en symbol för framgång.

– Nu har vi förvandlats till materialet, våra kroppar definierar vilka vi är, hur mycket vi är värda, var vi befinner oss i samhällshierarkin. (Löfroth 8 apr. 2015)

Den smala kroppen beskrivs som överordnad den överviktiga och det ges exempel på den smala kroppens hegemoni över den feta. Förekomsten av kategorisering baserat på vikt bidrar, enligt Frånberg & Wrethander (2011) till att den sociala konstruktionen gällande övervikt resulterar i en uppfattning av överviktiga som ett socialt problem (Frånberg & Wrethander 2011:6).

Skarpsynt nagelfar hon inte bara den smala kroppens hegemoni över den feta, utan också hur ett sådant basalt behov som det av föda blivit en skenande, neurotisk industri i vår tid: ”Vi visste inte längre hur man gjorde när man åt”. (Eriksson 8 apr. 2015)

Anledningen till att kroppen ska ha fått ett sådant värde beskrivs vara för att möjligheten att lyckas med projekt påstås ha krympt, då kroppsstorleken har påstås ha blivit en symbol för framgång. Ett vältränat ideal representeras som rådande norm och eftersträvansvärt.

Det vältränade idealet är inte längre bara ett ideal att sträva mot, utan en föreskriven norm. En arbetsgivare kan bestraffa en rökande eller överviktig anställd utan att det är något konstigt med det. (Söderqvist 29 aug. 2015)

En vältränad kropp påstås, enligt Howson (2015) förmedlar disciplin, förmåga och vilja till att kontrollera sin egen kropp (Howson 2015:157). Individen utmålas kunna kontrollera sin kropp då den blir ett projekt som individen själv kan lyckas med och där övervikt ses som ett misslyckande. Relationen mellan vikt och lycka är att det smala representeras som ett välbefinnande i att kunna kontrollera sina tankar. Szönyi (2004) menar att det finns strävan efter att uppnå det som betraktas som normalitet och att normalitet kan ge intryck av att vara en förutsättning för lycka (Szönyi 2004:71f).

Blir man lyckligare av att vara smal, frågar hon sig i sin bok och svaret är nej, bekymren är i stort sett desamma. Men glädjen över att ha en sundare kropp och att vara ”chef över sina tankar” ger trots allt ett välbefinnande som kanske skulle kunna kallas lycka. (Carling 27 jan. 2015)

Det påpekas att den utseendekultur individen lever i leder till att det är svårt att inte kommentera utseende och att det riskerar bidra till att individen betraktar sig utifrån utseende och ett utifrånperspektiv. Dock beskrivs det som i citaten nedan även att utseende inte ska länkas samman med hela individens identitet. Synen på kroppen är något som det, enligt Brown (2011) skapats mycket värderingar och sociala normer kring (2011:92).

Det kan vara svårt att inte kommentera utseende alls när vi lever i en utseendekultur. (Sjöström 17 nov. 2015)

– Utseende är en del av oss, men inte hela vår person. (Sjöström 16 nov. 2015)

I citatet ovan nämns en utseendekultur som idag påstås råda där utseende ofta hävdas studeras och kommenteras. Denna kultur är något som Barlebo Wenneberg (2010) menar förändras över tid och som anses vara socialt konstruerad (Barlebo Wenneberg 2010:10). I citaten nedan beskrivs hur synen på vikt är under ständig förändring.

Förr bantade vi för att bli av med kilon. I dag skrattar vi åt flygvärdinndieten eller den danska rikshospitaldieten och andra hysteriska bantningskurer som präglade 1970- och 80-talen. (Drevinger 8 jun. 2015)

Hinton (2003:106) påstår att individen, utifrån fysiska egenskaper som vikt och kroppsstorlek omedelbart kategoriseras av andra men det uttrycks i citatet nedan kritik mot att fokusering på vikt och kroppens betydelse har blivit alldeles för stor. Detta i samband med att medvetenheten av kroppsideal, liksom en ökad strävan efter att hålla sig smal beskrivs ha ökat. Att det fokuseras mycket på kroppen där den överviktiga kroppen representeras som sämre än den smala påstås också vara avgörande.

Vi tänker för mycket på mat och att vi tilldelar vår egen och andras vikt alldeles för stor betydelse: sociologiskt, psykologiskt och moraliskt. (Löfroth 8 apr. 2015)

I citatet nedan utmålas kritik till vad som påstås vara ett rådande ideal där den smala och vältränade kroppen ses vara mer värd än den överviktiga. Det beskrivs och påpekas att det blivit normalt med ett kroppsmissnöje och en kritisk syn på kroppen. Det påstås att barn i tidig ålder blir medvetna om sin kropp och hur den bör se ut utifrån rådande ideal.

Redan under sitt första levnadsår utvecklar barnet en medvetenhet om den egna kroppen. Vid ett och ett halvt kan de känna igen sin egen spegelbild och förstå att det är just en spegelbild. Men hur tidigt barn tänker i termer av fint och fult kring sin egen och andras kroppar vet man inte säkert. (Sjöström 16 nov. 2015)

Strävan efter vad som kan representeras som det smala och normala grundar sig, enligt Szönyi (2004) i idéer gällande rådande ideal som produceras, upprätthålls och fästs i individen (2004:71f).

Redan fyraåringar vet hur den ideala kroppen ska se ut – flickor ska vara smala, pojkar ska ha muskler och man ska inte vara tjock. fyra–femåringar har en medvetenhet om att bantning kan vara ett sätt att uppnå kroppsidealerna. (Sjöström 16 nov. 2015)

Det ges i citatet nedan exempel på hur den socialt konstruerade verkligheten bidrar till att normer gällande kroppen upprätthålls och att kroppen förtingligas så att barn och vuxna ständigt behöver sträva efter att passa in. Berger & Luckmann (1967/2003) belyser att identiteten växer fram ur det dialektiskt förhållande mellan individ och samhälle (1967/2003:202).

– Vi förtingligas, blir till produkter som hela tiden måste förändras för att passa in. Men det går inte, för normerna är påhittade. Ändå upprätthålls och reproduceras de, igen och igen. (Thunberg 8 nov. 2015)

Vad gäller representation av barns övervikt och huruvida de bör sträva efter en smal kropp och uppmuntras de inte, till skillnad från vuxna att motionera eller att sträva efter en smal kropp. Istället fokuseras det på att barn ska lära sig acceptera sina kroppar oavsett vikt och det utmålas en oro över en vikhets som träning och fokusering på att sträva efter en smal kropp kan orsaka.

Det absolut största problemet är de tonåringar som blir utsatta för just denna sjukliga hets. ”Jahadu, lite vinterfet minsann!” På det sättet låter det ofta i friidrottshallen när man kliver in efter den lilla julpausen man tar sig som friidrottare. (Claesson, 22 maj 2015)

Barn anses, enligt Hinton (2003) vara aktiva i att strukturera sin värld där barnet använder information den mottar för att organisera och konstruera tolkningar av världen (Hinton 2003:7, 10 & 130). Barn blir enligt Howson (2015) medvetna om att kroppen har stor betydelse för hur de behandlas av andra och sig själv. Författaren belyser att stereotypa föreställningar gällande kroppsstorlek och ålder påverkar hur barnet uppfattar kroppen. Barnkroppen hävdas förknippas med något friskt och fläckfritt och det påstås råda en kulturell föreställning där barnets yttre beskrivs vara något eftersträvningsvärt för vuxna (2015:231).

6.3 Strävan efter det normala

Övervikt hos barn representeras som något som oroar vuxna. Men det påstås att barn är medvetna om rådande ideal och att de är kritiska mot dessa. Det hävdas att barn har ett kritiskt förhållningssätt till idealen där det rapporteras att de ser rådande ideal som bland annat onaturliga och orealistiska och att de är medvetna om den inverkan medier påstås ha. Till lika så menar Hinton (2003) att barn är aktiva i att strukturera sin värld, då barnet använder den information som finns i dess omgivning för att organisera och tolka sin omvärld (Hinton 2003:7, 10 & 130).

De intervjuade 14-åringarna var både kritiska mot idealen som de beskrev som onaturliga, orealistiska och ouppnåeliga samt medvetna om mediernas inflytande och strategier. (Sjöström 17 nov. 2015)

Empirin präglas främst av att barn och vuxna med övervikt representeras som avvikande och något som är nödvändigt att korrigera. Elfhag (2007) menar att det inom stigmatiserade grupper kan utvecklas ett förakt inom gruppen (2007:214f). Korrigeringen beskrivs leda till att barn och ungdomar, får ökat självförtroende och upplever sig mindre begränsade när de blivit smala.

De allra flesta mådde betydligt bättre efter operationen, självförtroendet hade ökat och de kände sig mindre begränsade. (TT Nyhetsbyrå 31 jul. 2015)

I likhet med vuxna påstås barns övervikt korrigeras effektivt genom kirurgiskt ingrepp.

Operationer mot fetma kan vara livräddande. Vetenskapligt kan man visa att det är det mest effektiva sättet att få patienter att minska i vikt. (Drake m.fl. 27 jan. 2015)

Dock ifrågasätts korrigering genom kirurgiskt ingrepp, då de hävdas innebära mycket stor risk för individens välmående, speciellt hos barn. Trots risken rapporteras kirurgiska ingrepp som lämplig för både överviktiga barn och vuxna.

Men är det rimligt att det har blivit ett av våra vanligaste kirurgiska ingrepp? Är det inte cyniskt att vi inte gör mer för att förebygga att barn och vuxna blir så överviktiga att den enda lösningen sedan är att permanent koppla förbi deras magsäck? (Drake m.fl. 27 jan. 2015)

Det riktas kritik mot att överviktiga barn utsätts för kirurgiska ingrepp för att åtgärda övervikt och det hävdas att strävan efter vad som beskrivs anses vara en accepterad och normal kropp har gått för långt. Men Szönyi (2004) menar att strävan efter det normala ses som individens skyldighet mot samhället (2004:70ff & 74). I samma citatet nedan ges exempel på överviktiga barn som i tidig ålder utsätts för kirurgiska ingrepp för att korrigera övervikt.

Nu börjar man också operera barn från 13 år på försök. En ny metod där man med hjälp av en slang inopererad i magsäcken, via en ventil, tömmer ut en tredjedel efter varje måltid har utvecklats.[...] Men är det rimligt att det har blivit ett av våra vanligaste kirurgiska ingrepp? (Drake m.fl. 27 jan. 2015)

En skillnad mellan representationen av överviktiga barn och vuxna som utför kirurgiskt ingrepp är att kopplingen mellan antal kilo och mående hos barn inte kan göras. Vuxna beskrivs må bra efter att de utfört kirurgiskt ingrepp men barn påstås drabbas av svår depression. Berger & Luckmann (1967/2003) hävdar att den verklighet som individen befinner sig i är alltid föränderlig och därför formas individen utifrån de olika konflikter som uppstår och utmanar individen nuvarande verklighet, som inte anses vara given utan förändras hela tiden och därav existerar heller ingen objektiv social verklighet (1967/2003:33ff & 178f).

– Men vi hittade ingen koppling mellan antalet kilo och mående, som vi gjort på vuxna och det förvånar oss. I den vuxna gruppen mår de som gått ner mest också bäst [...] Alla har gått ner mycket. [...] Men välbefinnandet har mer att göra med livet i allmänhet, med självförtroendet, hur det funkar med kompisar eller hur utsatt man känt sig. Om man sedan gått ner tre kilo mer än någon annan verkar inte spela någon roll, säger Kajsa Järholm. Men alla mår inte bra efteråt. Tretton procent av ungdomarna visar symtom på svår depression efter operationen.

(TT Nyhetsbyrå 31 jul. 2015)

Socialt nätverk hävdas inte enbart ha en påverkan på barn och ungas välmående, utan påstås även ha betydelse för om de blir överviktiga eller ej, speciellt bland män. Vuxna representeras må bättre som smala än som överviktiga, där välmående beskrivs vara kopplat till individens vikt. Howson (2013) beskriver hur barnkroppen påstås vara förknippad med något friskt och fläckfritt, då det finns en kulturell syn av att barnets yttre beskrivs vara något eftersträvningsvärt för vuxna (Howson

2013:231). I motsats till det hävdas barn och ungas välmående snarare vara relaterat till deras liv, där deras mående snarare påstås vara relaterat till kompisar, socialt liv och livet i allmänhet. I likhet med kirurgiska ingrepp för att korrigera övervikt beskrivs träning och motion som effektivt för att åtgärda övervikt, främst hos vuxna. Träning och motion hävdas, till skillnad från kirurgiskt ingrepp även ha en hälsosam effekt på individen även om både metoderna fokuserar på viktnedgång och korrigering.

– Det finns många bevisade hälsofördelar av motion. Även om ytterligare träning inte skulle ha så stor inverkan på livslängden så kan den säkert bidra till att förlänga den tid vi är friska. (Ennart 14 jan. 2015)

6.4 Kroppspositivism

Det beskrivs hur kroppspositivism, en normbrytande motståndsrörelse som kämpar för att överviktiga ska vara stolta över sina kroppar och att alla kroppar ska accepteras oavsett utseende har vuxit fram och sprider sig. Individer uppmanas att dansa i underkläder för att visa upp en variation av kroppen med budskap om att låta alla kräva sin rätt att ta plats oavsett utseende.

– Men där och då föddes också motreaktionen. [...] Innan vi möts har jag varit inne på nätuppropet "Dansa för Stina" – #dansaförstina – och sett barn och åldringar, rumpor och tuttar, katter och rullstolsbundna kräva sin rätt att ta plats. Precis som de är. (Thunberg Karin 2015)

Frånberg & Wrethander (2011) menar att den kategorisering som görs baserat på individers vikt gör att den sociala konstruktionen gällande övervikt har resulterat i en uppfattning av överviktiga som ett socialt problem (Frånberg & Wrethander 2011:6). Den överviktiga individen ses med komik och kroppspositivism som humor, något som inte bör ges plats åt i medier. Tillika skriver McCombs (2006) att medier prioriterar och sorterar ut bland de nyheter som fastställer en dagordning för allmänhetens tankar och diskussioner, vilket i sin tur leder till att skapa handlingar, tankar om ting, men även debatt hos individer (McCombs 2006:24).

I inslaget visades också en video där Stina Wollter dansar i underkläder som ett exempel på den "kroppspositivism" som sprider sig på nätet med överviktiga människor som är stolta över sina kroppar. Men Zytomierska sågade Wollters video och kallade den "humor". (TT

Nyhetsbyrå 23 sept. 2015)

Enligt Elfhag (2007) kan en gemensam stolthet inom en stigmatiserad grupp skapas, men det hävdas att denna kollektiva identitet och gemenskap är något som inte verkar formas för överviktiga, då det istället skapas ett förakt och självförakt mot den överviktiga kroppen (2007:214f). Det hävdas dock något annat. Kritik mot en individs stolthet över sin överviktiga kropp och kroppspositivism är något som representeras vid fler tillfällen där det uttrycks en motreaktion mot kroppspositivism. Det beskrivs att varje synpunkt gällande kroppsvikt ses som en fettofobisk kränkning.

Å andra sidan har vi det motsatta förhållningssättet, som säger att varje form av synpunkt gällande kroppsvikt och dess koppling till kosthållning utgör en oförlåtlig, fettofobisk kränkning av en i alla avseenden växande befolkningsgrupp. (Söderqvist 29 aug 2015)

[...] och så står jag där med mina 80–90 kilo och bjuder, helt skamlöst, in till ett annat rum där alla accepteras. Jag borde ha fattat vilket liv det skulle bli. (Thunberg 8 nov. 2015)

Det påstås i samma artikel att moraliserande av övervikt leder till att det görs en otjänst mot överviktiga och att det är fel att bortse från övervikt. Det påstås att konsekvenserna för övervikt är stora och att de bör tas på allvar istället för att moralisera en övervikt som anses vara osmaklig.

Moraliserande är lika osmakligt som kontraproduktivt, men samtidigt är klarsyn i regel bättre än obstinat bortträngning, och den överviktige själv är garanterat i större behov av viktminskning än av smekt självkänsla. Problemet är verkligt, diabetes och alla andra konsekvenskrämpor är på riktigt. (Söderqvist 29 aug 2015)

7 Slutsats

SvD:s rapportering gällande barn med övervikt kan hävdas göras med försiktighet. I rapporteringen fokuseras det främst på att barn ska forma god kroppsuppfattning oavsett hur omgivningen diskuterar och debatterar gällande kroppen. Trots denna representation av överviktiga barn rapporteras även en oro över hur de formas av mediernas representation av övervikt och att detta kan leda till att det skapas och socialt vidareförs en föreställning av att stigmatisering och kategorisering av överviktiga barn är normalt och accepterat. Medier beskrivs ha stort ansvar i hur individens verklighet formas och hur dess föreställning av övervikt produceras och upprätthålls och förs vidare och det fokuseras inte på hur medier besitter ansvar för hur övervikt hos barn och vuxna representeras. Intressant är att Jarlbro (2010:27) påpekar vikten av att rapportering av forskningsrön görs korrekt och att risken för att skribenten ofta saknar kompetens gällande rapportering av forskningsrönen är stor. Trots detta påpekas hur forskningsresultat bör tolkas med försiktighet. Det hävdas att medier besitter stort ansvar i publikens skapande och formande av sin verklighet samt att mediernas budskap sprids snabbt och till en stor publik. Kopplat till det kan det tolkas att det är medier och speciellt den enskilda skribenten som har ansvar i hur verkligheten genom medier förmedlas och att skribenters kompetens är avgörande för verklighetsskapande.

I debatten gällande den överviktiga kroppen beskrivs vuxna debattera gällande både barn och vuxna där det argumenten kan tolkas göras utifrån studier, forskning och experter. Trots att det beskrivs att forskningsstudier på barn hävdas vara etiskt vanskliga samt att tillförlitligheten beskrivs möjlig att ifrågasätta refereras det återkommande till dessa studier i debatten. Vuxna, specifikt föräldrar påstås ha ansvar i att få barn att fokusera på kroppens funktion snarare än utseende. Representationen av överviktiga barn och vuxna kan tolkas ha vissa likheter samtidigt som representationen även beskrivs skilja sig. I jämförelsen mellan barn och vuxna med övervikt kan det tolkas att uppmuntran till att fokusera på kroppens funktion inte är lika starkt riktad till vuxna och det påstås att ju äldre individen blir, desto tryggare blir den i sin egen kropp vilket påstås bidra till positiv kroppsuppfattning.

Liknande för representation av överviktiga barn och vuxna är att deras övervikt representeras med metaforer kopplat till kritiska ord egenskaper. Trots att rapporteringen av överviktiga barn kan tolkas som skyddad från den tuffa debatten representeras överviktiga barn som avvikande med egenskaper som lata, karaktärlösa och oförmögna att fullfölja skola. Det rapporteras om att övervikt hos barn bör korrigeras då det utmålas som en risk som kan leda till sjukdom och ohälsa. Både överviktiga barn och vuxna påstås vara avvikande och som något som bör korrigeras. I likhet med överviktiga vuxna kan övervikt hos barn tolkas som en motsats till den smala kroppen då den överviktiga kroppen beskrivs kategoriseras och stigmatiseras, och den smala kroppen påstås vara normal. Korrigeringen beskrivs som livräddande både för vuxna och barn samtidigt som det kan tolkas att vissa risker finns. Vad gäller överviktiga barn beskrivs hur korrigering kan leda till bättre välmående både fysiskt och mentalt. Dock beskrivs motargument, då välmående påstås påverkas främst av sociala relationer och inte av vikt. Det rapporteras om oro över att barn fokuserar på vikt och kroppens utseende. Det kan tolkas som att överviktiga barn representeras som offer och att de blir utsatta för mediernas icke verklighetstroga föreställning av kroppen.

Utifrån den pågående debatten gällande huruvida överviktiga bör tillåtas vara stolta för sina kroppar och att övervikt bör få ökat positivt utrymme i medier representeras kroppspositivism som en motståndsrörelse som kämpar för att överviktiga ska forma en gemensam stolthet över sina kroppar. Denna rörelse beskrivs växa fram och sprida sig. Det kan tolkas att det inte skrivs frekvent eller tydligt om ett rådande ideal men att artiklarna outtalat präglas av detta.

Det rådande ideal där den smala kroppen ses som eftersträvansvärt kan tolkas vara så pass etablerad att det är svårt för andra åsikter att ta plats. Det kan dras paralleller mellan den svåra möjligheten för andra åsikter att få utrymme med det Brown (2011:92) skriver om att rådande kulturella normer och strukturer för vad som kan ses som accepterat kan vara svåra att ändra över tid. Vad som kan ses som exempel till det är att då kroppspositivism görs synlig representeras i motstånd till motståndsrörelsen och vid dessa tillfällen kan det rådande idealet representeras då det är vid dessa tillfällen som, vad som kan tolkas som aggressiva ord och ett förlöjligande av överviktiga kan beskrivas.

Litteraturlista

Barlebo Wenneberg, Søren (2010). *Socialkonstruktivism: positioner, problem och perspektiv*. 2. uppl. Malmö: Liber

Bastian, Amber. (2011). *Representations of childhood obesity in Australian newsprint media and academic literature*. *Australian and New Zealand Journal of Public Health*, 35: 135–139. doi:10.1111/j.1753-6405.2011.00660.x

Berger, Peter. L. & Luckmann, Thomas. (1967/2003). *Kunskapssociologi. Hur individen uppfattar och formar sin sociala omgivning*. Falun: ScandBook AB.

Brown, Carolina (2011). *Skönhetens mask: historia om kropp och själ, ideal och verklighet*. [Ny, rev. uppl.] Stockholm: Carlsson

Corsaro, William A. (2015). *The sociology of childhood*. Fourth edition. Los Angeles: SAGE

Davidsson, Anna (2015). "Överviktiga människor kan visst vara lyckliga". [Elektronisk] <http://www.svt.se/opinion/anna-davidsson-om-overvikt> [2016-02-25]

Elfhag, Kristina (2007). *Sociala och psykologiska aspekter*. I: Lindroos, Anna-Karin & Rössner, Stephan (red), *Fetma: från gen- till samhällspåverkan* (s. 213-222). Lund: Studentlitteratur

Frederick, David, Saguy, Abigail C, Sandhu, Gaganjot & Mann, Traci (2015). *Effects of competing news media frames of weight on antifat stigma, beliefs about weight and support for obesity-related public policies*. *International Journal of Obesity*. 40: 543–549. DOI: 10.1038/ijo.2015.195

Frisén, Ann, Holmqvist Gattario, Kristina & Lunde, Carolina (2014). *Projekt perfekt: om utseendekultur och kroppsuppfattning*. 1. utg. Stockholm: Natur och kultur

Frånberg, Gun-Marie & Wrethander Bliding, Marie (2011). *Mobbning - en social konstruktion?*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur

Goffman, Erving (2014). *Stigma: den avvikandes roll och identitet*. 4. uppl. Lund: Studentlitteratur

Gripsrud, Jostein (2002). *Mediekultur, mediesamhälle*. 2 uppl. Göteborg: Daidalos.

Hackman, Evette M. & Moe, Gaile L. (1999). *Evaluation of newspaper reports of nutrition-related research*. *Journal of the Academy of Nutrition and Dietetics*. 95: 1564–1566. DOI: [http://dx.doi.org/10.1016/S0002-8223\(99\)00384-3](http://dx.doi.org/10.1016/S0002-8223(99)00384-3)

Heide, Mats, Johansson, Catrin & Simonsson, Charlotte (2012). *Kommunikation i organisationer*. 2., [omarb.] uppl. Stockholm: Liber

Hinton, Perry R. (2003). *Stereotyper, kognition och kultur*. Lund: Studentlitteratur.

Holland, Kate, Blood, Warwick R, Thomas, Samantha L, Lewis, Sophie (2015). *Challenging stereotypes and legitimating fat: An analysis of obese people's views on news media reporting guidelines and promoting body diversity*. Journal of Sociology. 51 (2): 431-445. DOI: <https://doi.org/10.1177/1440783313480395>

Howson, Alexandra (2015). *Kroppen i samhället*. Göteborg: Daidalos

Jarlbro, Gunilla (2010). *Hälsokommunikation: en introduktion*. 3., [omarb.] uppl. Lund: Studentlitteratur AB

McCombs, Maxwell (2006). *Makten över dagordningen. Om medierna, politiken och opinionsbildningen*. Borgå: SNS Förlag

Nord, Lars & Strömbäck, Jesper (red.) (2012). *Medierna och demokratin*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur

Sandberg, Helena (2004). *Medier & fetma: en analys av vikt*. Diss. Lund : Univ., 2004

Svenska Dagbladet (2007). *Välkommen till SvD - du också*. [Elektronisk] <http://www.svd.se/valkommen-till-svd-information-och-kontaktadresser> [2016-01-05]

Szönyi, Kristina (2004). *Normalitet och avvikelse - ett samhällsprojekt*. I: Jeppsson-Grassman, Eva & Olin Lauritzen, Sonja (red.), *Normalitet och avvikelse: samhällsvetenskapliga perspektiv på kropp, sjukdom och funktionshinder : en antologi från Pedagogiska institutionen och Institutionen för socialt arbete vid Stockholms universitet*. (s. 69-84). Stockholm: Pedagogiska Institutionen, Stockholms universitet

Østbye, Helge (2004). *Metodbok för medievetenskap*. 1. uppl. Malmö: Liber ekonomi

Elektroniska källor

TV4 (2015). *Katrin Zytomierska diskuterar kroppsideal med Maja Engström från Frisk & fri*. [Elektronisk] <http://www.tv4.se/efter-tio/klipp/katrin-zytomierska-diskuterar-kroppsideal-med-maja-engstr%C3%B6m-fr%C3%A5n-frisk-fri-3204460> 23 sept. [2016-02-09]

TV4 (2015). *Natashja Blomberg och Anna Davidsson om att älska sin kropp*. [Elektronisk] <http://www.tv4.se/efter-tio/klipp/natashja-blomberg-och-anna-davidsson-om-att-%C3%A4lska-sin-kropp-3204031> 22 sept. [2016-02-09]

Källor

Agence France Presse & TT Nyhetsbyrå (2015). *Gratisresor nytt vapen mot fetma*. Svenska Dagbladet, 27 jan. Tillgänglig: <https://www.svd.se/gratisresor-nytt-vapen-mot-fetma> [2015-11-24]

Carling, Maria (2015). *Fokusera på hjärnan om du vill hålla vikten*. Svenska Dagbladet, 27 jan. Tillgänglig: <https://www.svd.se/fokusera-pa-hjarnan-om-du-vill-halla-vikten> [2015-11-24]

Claesson, Mattias (2015) *Hetsa inte kring mat och vikt*. Svenska Dagbladet, 22 maj. Tillgänglig: <https://www.svd.se/hetsa-inte-kring-mat-och-vikt> [2015-11-25]

Drake, Anna, Eckerman, Hagström, Bertil, Hellström, Olle, Jerdén, Lars, Settergren, Svartholm, Robert, Troein Töllborn, Margareta (2015). *Operationer fel väg mot fetmaepidemi*. Svenska Dagbladet, 27 jan. Tillgänglig: <https://www.svd.se/operationer-fel-vag-mot-fetmaepidemi> [2015-11-25]

Drevinger, Joanna (2015). *Dagens dieter har blivit en livsstil*. Svenska Dagbladet, 8 jun. Tillgänglig: <https://www.svd.se/dagens-dieter-har-blivit-en-livsstil> [2015-11-24]

Ennart, Henrik (2015). *Fysisk passivitet dubbelt så farligt som fetma*. Svenska Dagbladet, 14 jan. Tillgänglig: <https://www.svd.se/fysisk-passivitet-dubbelt-sa-farligt-som-fetma> [2015-11-25]

Ennart, Henrik (2015). *Portioner idag dubbelt så stora som på 60-talet*. Svenska Dagbladet, 15 sept. Tillgänglig <https://www.svd.se/portioner-i-dag-dubbelt-sa-stora-som-pa-1960-talet> [2015-11-24]

Ennart, Henrik (2015). *WHO: Så kan liv räddas*. Svenska Dagbladet, 19 jan. Tillgänglig: <https://www.svd.se/who-sa-kan-liv-raddas> [2015-11-24]

Eriksson, Therese (2015). *Store bror, Roman av vikt om fetma*. Svenska Dagbladet, 8 apr. Tillgänglig: <https://www.svd.se/roman-av-vikt-om-fetma> [2015-11-25]

Johnson, Per (2015). *Flygbolag: "Tjocka" flygvärdinnor får inte flyga"*. Svenska Dagbladet, 16 sept. Tillgänglig: <https://www.svd.se/flygbolag-tjocka-flygvardinnor-far-inte-flyga> [2015-11-25]

Latvala, Nina (2015). *Wollter om TV4:s hån: "Känner mig så lurad"*. Svenska Dagbladet, 24 sept. Tillgänglig: <https://www.svd.se/wollter-om-tv4s-han-kanner-mig-sa-lurad> [2015-11-24]

Lega, David (2015). *Fysisk aktivitet är idrottens själ*. Svenska Dagbladet, 20 jan. Tillgänglig: <https://www.svd.se/fysisk-aktivitet-ar-idrottens-sjal> [2015-11-25]

Löfroth, Simon (2015). *"Våra kroppar definierar hur mycket vi är värda"*. Svenska Dagbladet, 8 apr. Tillgänglig: <https://www.svd.se/vara-kroppar-definierar-hur-mycket-vi-ar-varda> [2015-11-24]

Mederyd Hård, Martin (2015). *Zytomierska ber om ursäkt efter vikthanet*. Svenska Dagbladet, 25 sept. Tillgängligt: <https://www.svd.se/zytomierska-ber-om-ursakt-efter-vikthanet/om/malou-von-sivers> [2015-11-24]

Reuters & TT Nyhetsbyrå (2015) *Fetma på väg att explodera i Sverige*. Svenska Dagbladet, 6 maj. Tillgänglig: <https://www.svd.se/fetma-pa-vag-att-explodera-i-sverige> [2015-11-24]

Sjöström, Mia (2015). *Fyraåringar vet vad en snygg kropp är*. Svenska Dagbladet, 16 nov. Tillgänglig: <https://www.svd.se/fyraaringar-vet-vad-en-snygg-kropp-ar> [2015-11-24]

Sjöström, Mia (2015). *Så kan du stötta ditt barn att gilla sin kropp*. Svenska Dagbladet, 17 nov. Tillgänglig: <https://www.svd.se/stotta-ditt-barn-att-gilla-sin-kropp> [2015-11-24]

Sjöström, Mia (2015). *"Ovanligt säga att man är nöjd med sin kropp"*. Svenska Dagbladet, 17 nov. Tillgänglig: <https://www.svd.se/nojda-barn-bryr-sig-om-vad-kroppen-kan> [2015-11-25]

Söderqvist, Jan (2015). *Jan Söderqvist: Feta en i alla avseenden växande befolkningsgrupp*. Svenska Dagbladet, 29 aug. Tillgänglig: <https://www.svd.se/feta-en-i-alla-avseenden-vaxande-befolkningsgrupp/av/jan-soderqvist> [2015-11-24]

Thunberg, Karin (2015). *Stina Wollter: "Som att stå naken på ett torg"*. Svenska Dagbladet, 8 nov. Tillgänglig: <https://www.svd.se/stina-wollter-som-att-sta-naken-pa-ett-torg/om/stora-journalistpriset-2016> [2015-11-24]

Tjernberg, Urban (2015). *Undervikt ökar demensrisk*. Svenska Dagbladet, 10 apr. Tillgänglig: <https://www.svd.se/undervikt-okar-demensrisk> [2015-11-24]

TT Nyhetsbyrå (2015). *Bättre hälsa efter fetmaoperation*. Svenska Dagbladet, 31 jul. Tillgänglig: <http://www.svt.se/nyheter/inrikes/battre-halsa-efter-fetmaoperation> [2015-11-24]

TT Nyhetsbyrå (2015). *Disney förnekar manipulerad midja*. Svenska Dagbladet, 15 feb. Tillgänglig: <https://www.svd.se/disney-fornekar-manipulerad-midja> [2015-11-25]

TT Nyhetsbyrå (2015). *Feta barn klarar skolan sämre*. Svenska Dagbladet, 23 april. Tillgänglig: <https://www.svd.se/feta-barn-klarar-skolan-samre> [2015-11-25]

TT Nyhetsbyrå (2015). *Gener bakom fetma kartlagda*. Svenska Dagbladet, 12 feb. Tillgänglig: <https://www.svd.se/gener-bakom-fetma-kartlagda> [2015-11-24]

TT Nyhetsbyrå (2015). *Lärare kränkte elever – delade in dem i "tjock" och "smal"*. Svenska Dagbladet, 16 sept. Tillgänglig: <https://www.svd.se/larare-viktkrankte-elever> [2015-11-25]

TT Nyhetsbyrå (2015). *Mormor på besök bra för barns hälsa*. Svenska Dagbladet, 23 juni. Tillgänglig: <https://www.svd.se/mormor-pa-besok-bra-for-barns-halsa> [2015-11-25]

TT Nyhetsbyrå (2015). *Stina Wollter till attack mot TV4*. Svenska Dagbladet, 23 sept. Tillgänglig: <https://www.svd.se/stina-wollter-till-attack-mot-tv4> [2015-11-24]